

Nationaal Coördinator Groningen

Presentation Heinrich Böll Stiftung

Gert-Jan Swaving, Policy dept. NCG

Index

- Energy Valley
- Gas extraction in Groningen
- Introduction of "National Coordinator Groningen"

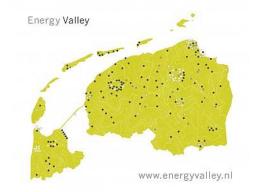

Energy Valley

Who:

- Foundation founded in 2003;
- Realize market opportunities in the field of clean and innovative energy in the 'Energy Valley region': Drenthe, Friesland, Groningen en Noord-Holland Noord;
- Embedded in national policies.

Energy Valley

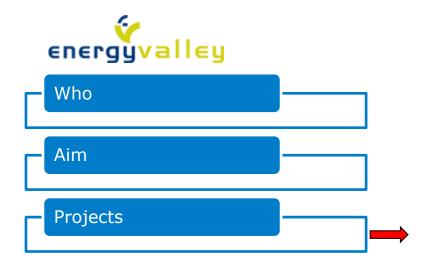

Aim:

Stimulate regional economy with sustainable energy innovations. Create employment and economic activity.

Energy Valley

Projects:

- Northern Netherlands Offshore Wind (NNOW)

- Sustainable football stadium

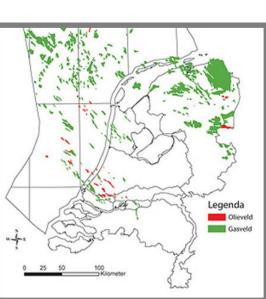

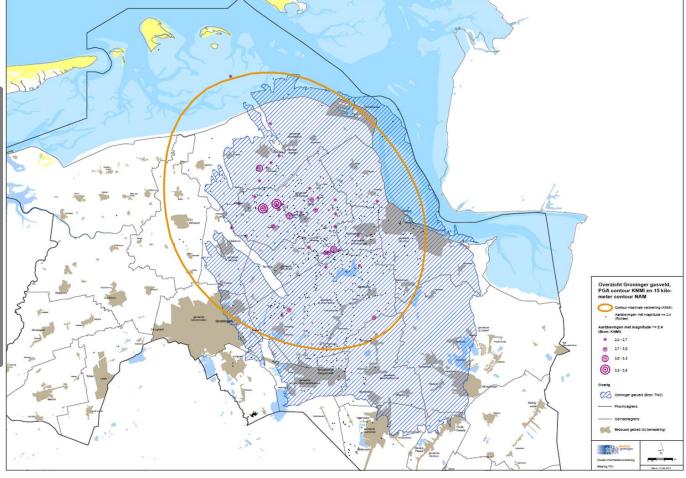
- Heat grid Emmen

Photos: https://www.energyvalley.nl

Natural gas extraction in Groningen

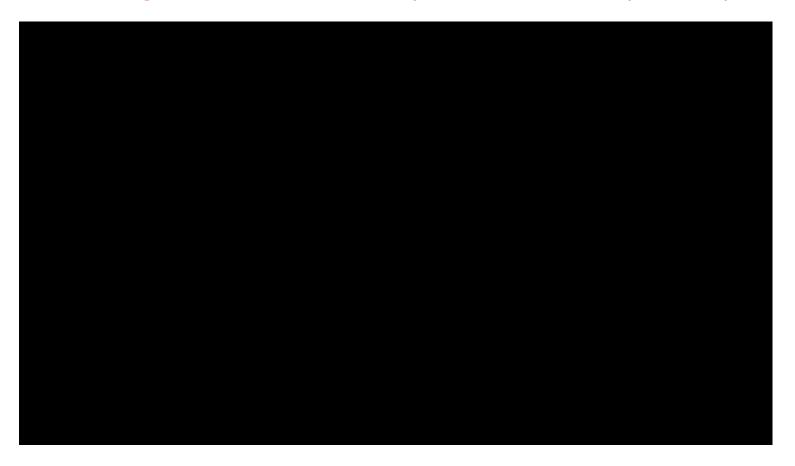
- Focus on energy as a result of natural gas extraction
- Cleanest fossil fuel, minor climate impact, sustainability opportunities
- But also confronted with disadvantages: earthquakes
- From nuisance to insecurity

16 June 2009

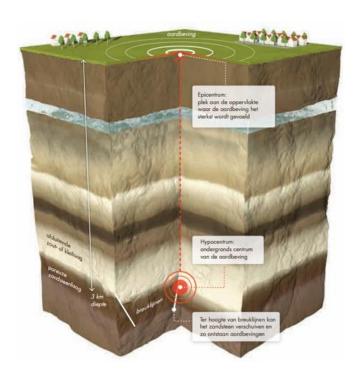
Increase natural gas extraction and earthquakes: Film 'Timelaps earthquake'

naar Youtube

Impact earthquakes Groningen

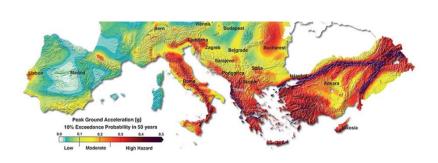

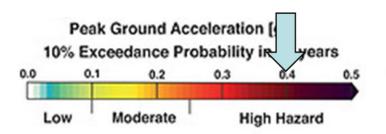
High impact earthquakes Groningen due to location hypocenter: 3 km

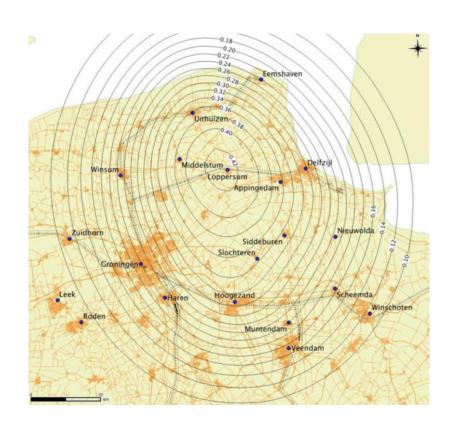
Sub-surface soil (30 m) determines to a great extend the effect of the earthquakes

First PGA-Map

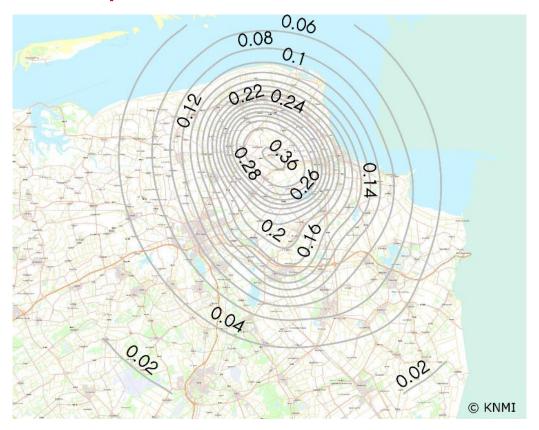

Second PGA-Map

Timeline

16 August 2012, Earthquake Huizinge

23 May 2013 establish committee Meijer

1 March 2014 start "table of dialogue" (dialoogtafel)

9 February 2015 establish public service Groningen

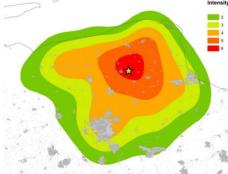

2013 Letter

Sodm to Second Chamber Dutch Parliament

Source: The August 16, 2012 earthquake near Huizinge Dost and Kraaijpoel KNMI, January 2013

17 January 2014 administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith"

Aardbeving in Groningen

GRONINGEN - De Nederlandse Aardoliemaatschappij in Assen heeft enkele tientallen schademeldingen binnengekregen na meiungen binnengekregen na de aardbeving in Groningen donderdagond. De beving had een kracht van 3,4 op de schaal van Richter. Het epicentrum lag in de omgewing van Longenson in de omgeving van Loppersum. De omvang van de schade is nog onduidelijk, Zo'n negenhonderd mensen hebben de beving ge-voeld. (ANP)

September 2014 Earthquake Thesinge wakeup call

May 2015 start pioneering phase

Zware schok in Gro-Groningen Groningen is gister oder state und der Groningen Groningen is gister oder groningen ist gister oder groningen ist gister oder groningen ausgeheit der gestellt der groningen d

Veel schade gemeld na beving DAGBLAD NOORDEN

 Aardbeving in Groningen leidt tot 1300 telefoontjes naar De Bilt
 NAM heeft al 115 schademeldingen bin-

 Provincie wil naar één loket voor het melden

12

5km

der Staten Generaal

Geachte Voorzitter,

2513 AA 's-GRAVENHAGE

Binnenhof 4

23 May 2013 establish committee Meijer

1 March 2014 start "table of dialogue" (dialoogtafel)

9 February 2015 establish public service Groningen

25 January, 2013 Letter Sodm to Second Chamber Dutch

Hierbij informeer ik uw Kamer over nieuwe inzichten met betrekking tot de effecten van gaswinning uit het Groningen-veld en de relatie met aardbevingen in de provincie Groningen. In deze brief ga ik in op de mogelijke gevolgen van deze slijbege(n) sjelen van deze slijbege

inzichten voor de bewoners van het betreffende gebied en voor de Nederlandse samenleving als geheel. Tevens geef ik aan welke maatregelen ik in dit verband

Parliament Ministerie van Economische Zaken > Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag De Voorzitter van de Tweede Kamer Datum 25 januari 2013 Betreft Gaswinning Groningen-veld T 070 379 8911 (algem

17 January 2014 administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith"

September 2014 Earthquake Thesinge wake-

up call

May 2015 start pioneering phase

23 May 2013 establish committee Meijer 1 March 2014 start "table of dialogue" (dialoogtafel) 9 February 2015 establish public service Groningen

25 January, 2013 Letter Sodm to Second Chamber Dutch Parliament

Source: Administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith"

January 2014

17 January 2014 administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith" September 2014 Earthquake Thesinge wakeup call May 2015 start pioneering phase

Focal points:

- · Increase safety and strengthen buildings preventive
- Improve procedures concerning restore damage and sustainability
- Improve livability
- · Improve economic perspective

23 May 2013 establish committee Meijer 1 March 2014 start "table of dialogue" (dialoogtafel) 9 February 2015 establish public service Groningen

25 January, 2013 Letter Sodm to Second Chamber Dutch Parliament 17 January 2014 administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith" September 2014 Earthquake Thesinge wakeup call May 2015 start pioneering phase

VERTROUWEN OP HERSTEL, HERSTEL VAN VERTROUWE

On anti-hornyam in Classinger ventrolates houlds, service et ene entiphicaliticos our de en enfectivo expans de la compansa del la compansa de la compansa del la compansa de la compansa del la compansa d

Veilligheid on normering bounkundig versterinen
Veron het andreibengbestendig maken van workingen het het Nederlands Normalisatie-instituut
voor het aandreibengbestendig maken van workingen het het Nederlands Normalisatie-instituut
een Nederlandse Praktigi Richtigis (BRFI) opgesteld. De stuurgroep mit Richtigis (BRFI) opgesteld, De stuurgroep mit bestuurgroep mit andreiben voorbelag utgegesgezuit be hantenen een beving met erroritge gevolgen van eens in die 10.000 jaar, en 50% van de normen die in het vervroeil voor in zeulen sorden opdesterende De partique en 50% van de normen die in het vervroeil voor in zeulen sorden opdesterende. De partique en 50% van de normen die in het vervroeil voor in zeulen sorden opdesterende. De partique en 50% van de normen die in het vervroeil voor in zeulen sorden opdeste van de zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zeulen zeulen zeulen zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zeulen zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zu zeulen zeulen zu zeulen zeul

Er moet voortvarend aan de slag worden gegaan met zogenoemde no-regret versterkingsmaatregelen. Daarbij dient geprioritiereid te worden op objecten met het hoogs risicoprofiel, in beginsel van binnen naar buiten.

Partijen stellen een commissie in die een advies moet geven over de te hanteren normstelling er overschrijdingskans, in het licht van actuelere gegevens, alsmede over eventuale alternatieve benaderingen. Die commissie za bleatan uit drie bestuurdiere sin drie deskundigen. Daarnaast wordt de NPK geconsultered onder deskundigen uit de bouwereeld. Deze trajectien vormen de insult voor die valstellen van die NPK in soestenber.

Het flijk zal er zong voor dragen dat, naast de normen voor woningen, op de kortst mogelijke termijn ook normen worden ontwikkeld voor nieuwbouw, verbouw en preventieve versterking va bedrijfsgebouwen, industriële installaties, infrastructuur en overlige bouwwerken.

Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het behoud van het cultureel erfgoed en de karakteristieke bebouwing, waaraan het gebied zijn kwaliteit en identiteit in belangrijke mate ontleent.

Bouwkundige versterking en achterstallig onderhoud

Bouwkundinge verstehring en achterstallig enderhoud Er wolt en granstellingforden (ingricht voor het anspaiser van achterstallig onderhoud dat schadelerstel of en preventiere versteringsopgsve kan belemmenen. Woningegeenen kunne en berops deen op het forsda sin gieligt die losten van en dertenstallig onderhoud net kunnen opbrengen. Bij verstoop van die woning betaalt de eigenaar het verschil terug uit aandevermeeldening van die woning. Het fonds wordt pelinancers tes has bet van de ramming voo waardevermeeldening van die woning. Het fonds wordt pelinancers tes has de van de ramming voor waardevermeeldening van die woning.

De kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud en het tegelijkertijd bouwkundig versterken, komes volledig ten laste van het garentstellingsfonds met dien verstande dat voor het geval dit leid tot waardeverandering en gestandaardiseende procedure wordt voorzien. Hervoor

Source: additional administrative agreement "Faith in reconstruction, rehabilitation of faith" February 2015

- Dilemmas from first administrative agreement removed
- Problems seems to be large
- Roles are unclear
- Needs national public approach

1 June 2015
Hans Alders
appointed
National
Coordinator

24 July 2015 Kick-off paper 4 November 2015 Presentation draft Multiannual program 2016-2020

15 December 2015, 13 local governments 1 January 2016, start implementation Multiannual program

30 June 2015 End pioneering

phase

August -September 2015 work conference 3 December 2015 Bring in draft Multiannual program 2016-2020 18 December 2015, Council of ministers From 22 March 2016: startup Local offices

Hans Alders 2015

public service Groningen

National Coordinator Groningen

Multiannual program:

"Earthquake proof and high-potential Groningen"

1 June 2015 Hans Alders appointed National Coordinator

24 July 2015 Kick-off paper 2015
Presentation draft
Multiannual program
2016-2020

4 November

15 December 2015, 13 local governments 1 January 2016, start implementation Multiannual program

30 June 2015 End pioneering phase

August -September 2015 work conference 3 December 2015 Bring in draft Multiannual program 2016-2020 18 December 2015, Council of ministers From 22 March 2016: startup Local offices

Nationaal Coördinator Groningen

Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2016 - 2020

Datum 03-12-2015
Status Definitief Concept

Headlines Multiannual program

From people's perspective

Restore damage

Strengthen buildings

Link to future and other policy areas

- $\bullet {\sf Energy\ transition}$
- Livability
- Economy

1 June 2015 Hans Alders appointed National Coordinator

24 July 2015 Kick-off paper 2015
Presentation draft
Multiannual program
2016-2020

4 November

15 December 2015, 13 local governments 1 January 2016, start implementation Multiannual program

.

30 June 2015 End pioneering phase

August -September 2015 work conference 3 December 2015 Bring in draft Multiannual program 2016-2020 18 December 2015, Council of ministers From 22 March 2016: startup Local offices

Gemeente Appingedam

Rijksoverheid

1 June 2015 Hans Alders appointed National Coordinator

24 July 2015 Kick-off paper

4 November 2015

Presentation draft Multiannual program 2016-2020

15 December 2015, 13 local governments

1 January 2016, start implementation Multiannual program

30 June 2015 End pioneering phase

3 December 2015 Bring in draft Multiannual program 2016-2020

18 December 2015, Council of ministers

From 22 March 2016: startup Local offices

Gemeente Appingedam

Rijksoverheid

Nationaal Coördinator Groningen

23 May 2013 establish committee Meiier 1 March 2014 start "table of dialogue" (dialoogtafel) 9 February 2015 establish public service Groningen

Parliament

Bron: Vertrouwen in een duurzame toekomst, commissie Meijer 2013

Programmalijn 1:

veiligheid en toekomstzekerheid individuele bewoners en ondernemers

- Maatregel 1 Aardbevingsbestendig maken van woningen en andere gebouwen
- Maatregel 2 Waardevermeerdering en tegemoetkoming door waardebonnen voor energieprestatie verbeterende maatregelen
- Maatregel 3 Garantiestelling bij woningkoop
- Maatregel 4 Oplossen schrijnende gevallen
- Maatregel 5 Verbetering schadeafhandeling door NAM
- Maatregel 6 Professionele uitvoeringsorganisatie met onafhankelijk toezicht

Programmalijn 2:

kwaliteit van de woon- en leefomgeving

- Maatregel 7 Herstructurering van woningmarkt en winkelcentra in krimpgebieden
- Maatregel 8 Behoud en herbestemming molens, borgen en kerken
- Maatregel 9 Impuls voor lokale energieopwekking
- Maatregel 10 Snel internet via glasvezel in het landelijk gebied

September 2014 Earthquake Thesinge wakeup call

May 2015 start pioneering phase

Programmalijn 3:

duurzaam economisch perspectief voor de regio

Maatregel 11 – Een ambitieus innovatieprogramma 'gas 2.0'. Dit programma geeft invulling aan energietransitie met behulp van drie sterke economische sectoren in Groningen te weten energie, landbouw/ agribusiness en chemie.

Nieuwe verhoudingen

Maatregel 12 – Dialoogtafel waaraan NAM, EZ en betrokkenen in het gebied onder leiding van een onafhankelijk voorzitter tot gezamenlijke adviezen komen over de gaswinning in relatie tot onder meer de veiligheid en toekomstzekerheid van inwoners en ondernemers in het gebied.

Uitvoering van het programma zal circa 20 jaar duren en een extra investering van 895 miljoen euro vergen. Het ligt voor de hand dat deze kosten door NAM (lees: Maatschap Groningen) gedragen zullen worden. Maar de commissie verwacht van de provincie dat zij ook mee investeert in programmalijn 3, met een bedrag van tenminste 100 miljoen euro bovenop het reeds genoemde.